

SDRUŽENÍ
KATEDER PSYCHOLOGIE ČR

Zkrácený text vyjádření Sdružení kateder psychologie ČR k návrhu MŠMT na úpravu kvalifikačních požadavků pro výkon pozice školního psychologa

V každé základní a střední škole musí být zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož členem může být školní psycholog. Díky školním psychologům mohou školy úspěšněji zvládat běžné i náročné situace, například šikanu či sebepoškozování žáků. Školní psycholog pracuje se žáky, s rodiči a pedagogy, komunikuje s dalšími institucemi, například s OSPOD, PPP či SPC. **Školy jsou díky školním psychologům bezpečnější, mohou žáky lépe vzdělávat a poskytovat jim potřebnou podporu a péči.** Bohužel jen pětina českých škol má k dispozici školního psychologa, který je navíc často zaměstnán jen na částečný úvazek. To je velmi alarmující stav v době, kdy se tak rapidně zhoršuje duševní zdraví dětí a dospívajících.

Vítáme, že MŠMT vyvíjí snahy pro zvýšení počtu školních psychologů. Školní psychologové by už neměli být závislí na nejistém financování z projektů, ale měli by být stabilně a lépe placeni ze státního rozpočtu. Vedle této pozitivní změny však MŠMT připravuje úpravu kvalifikačních předpokladů, podle které by mohli na pozici školního psychologa působit již absolventi bakalářského studia, namísto současného magisterského.

Ačkoliv je návrh motivován snahou o zvýšení dostupnosti psychologické péče, **považujeme jej za nepřijatelný.** Zásadně totiž ohrožuje kvalitu péče poskytované žákům, jejich rodičům a vyučujícím.

Následující výčet shrnuje společné výhrady všech kateder psychologie na českých vysokých školách, které jsou zodpovědné za přípravu budoucích psychologů, včetně školních. Podrobné odůvodnění našeho kritického stanoviska je k dispozici na webu www.skpcr.cz.

Proč nelze připustit, aby na pozici školního psychologa působili bakaláři?

1. Návrh MŠMT předpokládá, že by absolventi bakalářského programu měli na školách plánovat, realizovat a hodnotit psychologickou intervenci. Jedná se však o vysoce odbornou činnost, pro kterou **nemají absolventi bakalářského stupně dostatečné znalosti ani zkušenosti.** Bakalářské studium tyto oblasti nepokrývá a ani pokrývat nemůže (viz druhý bod).
2. Studijní programy psychologie jsou realizovány v souladu s požadavky evropské certifikace EuroPsy. Ta definuje, jaké kompetence by měli absolventi bakalářského a magisterského studia získat. Znalosti a dovednosti potřebné pro práci školního psychologa nejsou součástí bakalářského studia, jsou obsaženy až na stupni magisterském. Podobná změna ve vymezení bakalářského studia psychologie by navíc **vedla k odebrání EuroPsy.** Mimo zásadního omezení uplatnění našich absolventů v zahraničí by se jednalo o mezinárodní ostudu – zařadili bychom se například k zemím Ruské federace, které bylo v roce 2022 EuroPsy odebráno.

SDRUŽENÍ KATEDER PSYCHOLOGIE ČR

3. Návrh MŠMT předpokládá, že absolvent bakalářského programu bude vykonávat svoji činnost pod supervizí pedagogicko-psychologické poradny. To však není reálné, mimo jiné s ohledem na nízké personální kapacity poraden, jejich fyzickou vzdálenost od škol a odlišnosti v činnosti školního a poradenského psychologa. **Nebylo by tak možné činnost supervidovat a ověřovat kvalitu poskytované péče.**
4. Návrh MŠMT předpokládá, že absolvent bakalářského stupně si bude muset v určitém období doplnit kvalifikaci v magisterském studijním programu. Příjímáací řízení na psychologii je však vysoce selektivní a kombinované studium je v současnosti nabízeno jen na dvou pracovištích. Dodejme, že studium psychologie je natolik náročné, že souběh se zatěžujícím zaměstnáním je obtížně představitelný. Reálná **možnost doplnění kvalifikace je tak velmi omezená.**

S MŠMT se shodujeme na potřebě systémově řešit nedostatek školních psychologů. Vedle navyšování počtu je však třeba hledět také na kvalitu péče. Aktuální návrh nepředstavuje systémové řešení – naopak, zákonitě by vedl ke **zhoršení kvality poskytované psychologické péče.**

Není v zájmu nikoho z nás, aby byli žáci, a zejména ti s vážnými problémy, v rukou čerstvého absolventa bakalářského studia bez praxe. I když by se mohlo jednat o člověka s dobrými úmysly a psychologickým talentem, bez možnosti osvojit si nezbytné profesní kompetence není na tuto roli připraven. Návrh MŠMT je tak především **hazardem s psychickým zdravím dětí a dospívajících.**

Naše sdružení připomíná, že k systémovému řešení nedostatku školních psychologů vedou především dva kroky:

1. Je nezbytné **zlepšit pracovní podmínky školních psychologů na školách**, a to jak z hlediska finančního ohodnocení a stability pracovního úvazku, tak i z hlediska metodické podpory a vztahu k dalším psychologickým službám.
2. Je třeba **zvýšovat počet studentů a absolventů** navazujících magisterských studijních programů psychologie a **rozšiřovat nabídku následných kurzů** celoživotního vzdělávání zaměřených na školní psychologii. V tomto ohledu vysoké školy potřebují především systémovou finanční podporu.

V obou směrech jsme připraveni s MŠMT spolupracovat.

Sdružení kateder psychologie ČR